فارس

۲۰ درصد مصرف دارو در ایران، خودسرانه است

نسخه سرخود

یوسف حیدری
گزارش نویس

مرد ماسک را پایین می‌کشد تا راحت و بدون مانع عطسه کند. با اولین عطسه سرها برمی‌گردد. صندوقدار داروخانه با صدای بلند می‌گوید: «آقا تو این کرونا چرا ماسک را پایین می‌کشی و عطسه می‌کنی؟ الان همه مریض می‌شویم. مرد، بی‌خیال سرش را از زیر نایلون مقابل شیشه نسخه پیچ داروخانه رد می‌کند آن طرف و می‌گوید: «یک ورق استامینوفن، دو ورق آموکسی سیلین، یک شیشه شربت دیفن هیدرامین، یک ورق ژلوفن و یک قوطی هم ویتامین ث بده.»

نسخه پیچ، بی‌حوصله داروها را روی کاغذ می‌نویسد و با دست صندوق داروخانه را نشان می‌دهد. خانم صندوقدار که از عطسه بی‌موقع بیمار عصبانی است با غرولند می‌گوید: «چرا خودسر دارو مصرف می‌کنی، شاید کرونا گرفته‌ای. این همه داروی الکی می‌خوری و چند روز بعد مجبور می‌شوی با حال بد بروی دکتر.» مرد بی‌توجه کارت بانکی‌اش را از جیب بیرون می‌کشد و می‌گوید: «برای چی بروم دکتر، ۱۰۰ هزار تومان پول ویزیت بدهم؟ تازه اگر شانس داشته باشم آزمایش و عکس هم ننویسد. بعد هم همین داروها را تو نسخه می‌نویسد. من که خودم می‌دانم چه مریضی ای دارم. فقط هم پول به اندازه دارو دارم.»

هفته گذشته نوشین محمد حسینی مدیر کل دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده‌های سلامت محور سازمان غذا و دارو اعلام کرد مصرف خودسرانه دارو بیشتر جنبه اقتصادی داشته و درواقع افراد به‌دلیل مشکلات مالی توان رفتن به پزشک ندارند. همین موضوع باعث شده خودسرانه دارو مصرف کنند. تحقیقات نشان می‌دهد ایران به لحاظ مصرف دارو جزو ۲۰ کشور برتر دنیا است و در آسیا بعد از چین رتبه دوم را دارد.

طبق آمار ۲۰ درصد کل داروها در ایران به‌صورت خودسرانه مصرف می‌شود. بر اساس تحقیقات انجام شده، هر ایرانی به‌طور متوسط در یک سال ۳۳۹ بار دارو می‌خورد که این رقم چهار برابر آمار جهانی است. آموکسی سیلین هم پرمصرف‌ترین آنتی بیوتیک کشور است.

نایلون بزرگ دارو خاطرات جدانشدنی خیلی از ما است؛ داروهایی که در گوشه کابینت یا داخل یخچال جاخوش می‌کنند. با شیوع کرونا برخی با توصیه اطرافیان به‌جای رفتن نزد پزشک راهی داروخانه‌ها می‌شوند و با سفارش آنتی بیوتیک و مکمل‌های دارویی خوددرمانی می‌کنند. خیلی‌ها هم تصور می‌کنند دکتر متخصص، همین داروها را تجویز می‌کند و چون هزینه ویزیت دکتر هم زیاد است پس باید همان کاری را کرد که بلدند. مجید یکی از همان‌هایی است که خود درمانی می‌کند و معتقد است به‌جای هزینه بالای ویزیت دکتر و آزمایش، با تهیه چند قلم دارو خیلی زود خوب می‌شود: «واقعاً» ویزیت بعضی از پزشک‌ها خیلی بالا است. درمانگاه هم آن قدر شلوغ می‌شود که اگر کرونا هم نداشته باشی آنجا حتماً مبتلا می‌شوی. الان ویزیت یک پزشک متخصص داخلی ۱۰۰ هزار تومان است و پزشک عمومی هم ۷۰ هزار تومان. هر بار هم بروی مطب، آزمایش و عکس و سونوگرافی می‌نویسند و کلی هم باید پول بدهی. بیمه هم که درصد کمی از هزینه درمان را می‌پردازد. همه اینها را هم که انجام بدهی آخر سر همین داروها را تجویز می‌کنند. به هرحال با حقوق کارمندی زور ما فقط به همین دارو می‌رسد.»

زن سراسیمه وارد داروخانه می‌شود و می‌خواهد دارویی برای دل درد دختر ۹ ماهه اش بدهند. دکتر قبول نمی‌کند و می‌گوید دارو را همینطوری نمی‌تواند در اختیار بچه بگذارد و حتماً باید پزشک متخصص کودکان معاینه‌اش کند. حرف‌های دکتر اثری ندارد: «از دیشب تا صبح از دل درد نخوابیده. الان هم دکتر کودکان پیدا نمی‌شود. اگر هم باشد وقت نمی‌دهند. ویزیت دکتر کودکان هم خیلی زیاد است. حالا شما یک مسکن بده شاید دل درد بچه خوب شد.»

مهدی نسخه پیچ یکی از داروخانه‌های مرکز شهر است و دل پری از مشتری‌های بدون نسخه دارد. می‌گوید خیلی از آنها تصور می‌کنند با همین داروهای معمولی خوب می‌شوند: «برای کودک‌شان که سرماخورده یا گوش درد دارد سفارش شربت آزیترومایسین و آموکسی سیلین می‌دهند. تجویز دارو برای کودکان حساس است و ماهم خیلی از مواقع قبول نمی‌کنیم. می‌گویم سرخود به بچه دارو ندهید و دکتر کودکان باید معاینه کند، اما قبول نمی‌کنند و می‌گویند ۱۵۰ هزار تومان ویزیت دکتر بدهیم باز همین داروها را تجویز می‌کند یا مثلاً برای ناراحتی قلبی یا فشار خون درخواست دارو می‌کنند درحالی که انواع داروی فشار خون با دوزهای مختلف داریم و پزشک تشخیص می‌دهد که چه دارویی برای بیمار مناسب است. بیشتر مشتری‌های داروخانه، کسانی هستند که داروی غیرنسخه‌ای می‌خواهند و حاضر نیستند به پزشک مراجعه کنند. ماهم معمولاً داروهای روتینی که می‌توانیم بدون نسخه بدهیم در اختیارشان قرار می‌دهیم؛ داروهایی که اگر حال مریض را خوب نکند لااقل ازهمان که هست وخیم‌تر نکند. در همین دوران همه‌گیری کرونا، بیشترین دارویی که خودسرانه مصرف می‌شود آزیترومایسین است. مردم مثل نقل و نبات آزیترومایسین می‌خورند درحالی که مصرف زیاد این دارو باعث می‌شود بدن نسبت به آن مقاوم شود و در بیماری‌های بعدی اثری نداشته باشد، البته قیمت دارو هم آن قدر بالا رفته که با نسخه یا بدون نسخه‌اش فرقی نمی‌کند. خیلی از داروها هم از پوشش بیمه خارج شده. مکمل‌ها و ویتامین‌ها که تحت پوشش بیمه نبود و بعضی از داروهای دیابت و اعصاب و روان هم از پوشش بیمه خارج شده، البته تأمین اجتماعی به بسیاری از داروخانه‌ها بدهکار است. مثلاً آخرین سهم پرداختی بیمه به داروخانه ما آخر اردیبهشت ماه امسال است. گاهی اوقات به‌دلیل گران بودن دارو برخی از بیماران چند قلم از داروها را نمی‌گیرند.»

ابوالفضل نسائی / ایران

> بضاعت مردم پایین است و کمتر کسی به دکتر متخصص یا حتی عمومی مراجعه می کند. برای هر جور بیماری، خود درمانی می کنند. هر بار دچار بیماری و دردی می‌شوند، به مسکن رو می آورند و خیال می کنند مسکن داروی همه بیماری‌هاست. با این حال سعی می کنیم با مردم کنار بیاییم و اگر نیازمند باشند هزینه دارو را نمی گیریم. با جمعی از دوستان و خانواده هزینه دارو را پرداخت می کنیم

سراغ یکی از داروخانه‌های حاشیه پایتخت می‌روم؛ جایی اطراف کوره‌های آجرپزی. اینجا هم بازار داروهای بدون نسخه داغ است. مرد زخم روی دستش را نشان خانم دکتر می‌دهد و می‌گوید: «دستم زیر دستگاه برش رفته، یک چیزی بده خوب بشه.» خانم دکتر ماسک روی صورتش را محکم می‌کند و می‌گوید: «پدر جان این زخم عمیق است و باید بخیه شود. دارو جواب نمی‌دهد. ممکن است عفونت کند.» مرد قبول نمی‌کند و با اصرار می‌خواهد آنتی بیوتیک و مسکن بگیرد. دکتر افسانه حرف بل می‌گوید: «اینجا برای هر بیماری مسکن می‌گیرند و فکر می‌کنند با مسکن همه درد و مرض‌ها خوب می‌شود.» او اشاره‌ای هم به کم برخورداری مردم منطقه و درآمد پایین آنها می‌کند و می‌گوید: «اینجا کمتر کسی به دکتر متخصص یا حتی عمومی مراجعه می‌کند. برای هر جور بیماری، خود درمانی می‌کنند. هر بار مریض می‌شوند مسکن می‌گیرند و خیال می‌کنند مسکن داروی همه بیماری‌هاست. گاهی اوقات برای همسایه هم تجویز می‌کنند. همین امروز زن سالخورده‌ای اصرار داشت از همان داروهایی که به همسایه‌اش داده‌ایم به او هم بدهیم. هرچقدر گفتیم دکتر برای او دارو تجویز کرده قبول نمی‌کرد. قیمت دارو بالاست. ماهم هر بار به ویزیتورهای دارو سفارش می‌دهیم می‌گویند ممکن است هفته بعد بازهم قیمت بالا برود. با این حال سعی می‌کنیم با مردم کنار بیاییم و اگر نیازمند باشند هزینه دارو را نمی‌گیریم. با جمعی از دوستان و خانواده هزینه دارو را پرداخت می‌کنیم.»

جـــدول سـودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۸۰۸

آسان

۳		۵	۶		۸			
		۴				۷	۱	
۱	۶			۲	۷	۸	۳	
۵					۹	۱	۶	
۶								۸
	۸	۱	۵					۷
	۳	۶	۱	۵			۸	۹
	۵	۲				۶		
			۹		۶	۲		۳

متوسط

	۱					۹		۲
	۶			۱	۸	۵		
				۹	۷			۱
۸	۴	۵						
۲								۵
						۷	۴	۸
۹			۵	۲				
		۳	۹	۸			۱	
۶		۸					۵	

سخت

				۲			۸	
۸				۱				۹
۶		۴			۷			
	۵	۶	۱					
۹	۳			۴			۷	۵
					۵	۹	۱	
			۹			۲		۳
۱				۳				۴
	۸			۵				

خیلی سخت

	۸		۱		۵		۲	
						۳		
		۳		۲	۹			۱
				۸			۹	۳
		۷				۲		
۸	۵			۴				
۴			۳	۷		۹		
		۲						
	۷		۵		۴		۱	

حل جدول سودوکو شماره ۳۸۰۷

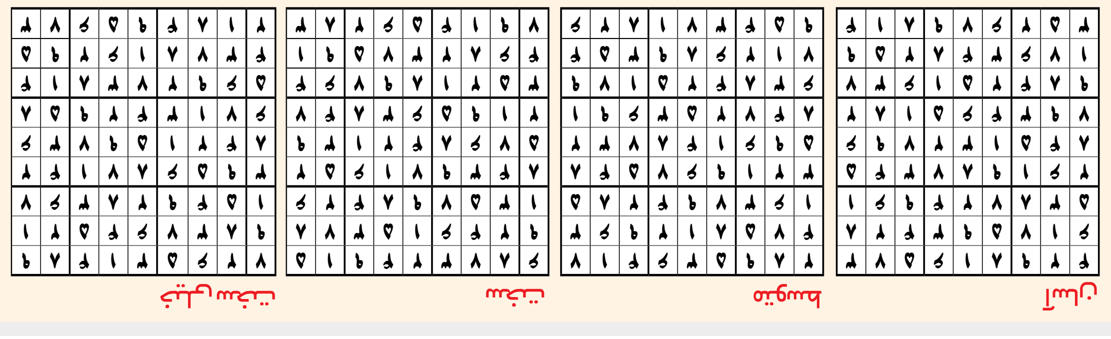

یک جـدول با دو شـرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۷۷۷

جدول عـادی

افقی:

۱- ششمین ماه سال قمری- ماست و آب
۲- از نام‌های خانم‌ها- فیلسوف یونانی- غیرایرانی
۳- بازیچه کامپیوتری- خوابیده- خبره
۴- عددی ترتیبی- آسیب- چهلچراغ- گمان
۵- تیرپیکاندار- با «فیس» آید- صدای خطر!
۶- پل آجری دیدنی «جویبار»- وسیله ساده نگارش- مکمل «شلوار»
۷- کشور آسیایی- بستر- نگهداری کردن
۸- دریاچه خوارزم- پرده نیلگون- سرزمین
۹- محل کار پزشک- بهم آمیخته- یادگار و دل گذشت
۱۰- سودای ناله- آجیل گران قیمت- ماه دوم میلادی
۱۱- مضاعف و دوچندان- کفش مخصوص ورزش- شهر خرما
۱۲- روی سینه و شکم درازکشیده- ضد «دایر»- بخشی از فضا- دختر عرب
۱۳- میوه محبوب استوایی- نام گلی- منفعت طلب
۱۴- نماینده دولت مرکزی و گماشته بخشدار- رشته شمشیربازی- روش، اسلوب
۱۵- آتش قرآنی- گلر سابق تیم ملی که اکنون در «نساجی مازندران» توپ می‌زند

عمودی:

۱- هجران- کنایه از آراستن
۲- گناه کننده- گرداب، مخمصه- تفریق عددی از عدد دیگر
۳- ایالتی در «هندوستان»- وسیله از کار افتاده- آواره
۴- وسیله بافتن قالی- رویین تن یونانی- دویدن- بله شیرازی
۵- آزمایش ثابت شده- علت، باعث- الهه خورشید
۶- ضمیر متصل دوم شخص مفرد- جام قهرمانی- آشفتگی، نابسامانی
۷- گودال- شیفته و علاقه‌مند- بنفش ملایم
۸- اهرامش معروف است- آرزو- کار و عمل
۹- دربند- مهربانی کردن- ضربان قلب
۱۰- فلکه‌های شهری- مبهوت- حرف مفعولی
۱۱- مظهر سردی- پلیس قدیم- برخی در خواب می‌کشند
۱۲- مخفف هستم- عنصر نمک خوراکی- برادر مادر- واحدی برای کاغذ و آهن
۱۳- کمد کشودار- چهارچوب و گستره- ابتدایی
۱۴- آبرو، اعتبار- جمع کافر- قباله ملک
۱۵- پیش بینی نشده- سرپرست یک مؤسسه دینی

جدول ویــژه

افقی:

۱- رمان «پائولو کوئیلو» نویسنده برزیلی- درنده راه راه
۲- دستبند زنانه- از صنایع دستی- سس تند
۳- گونه‌ای از عدسی- جمع رأس- یک نوع شکلات
۴- درویشی- واحد تنیس- قاطع- داخل شو!
۵- فیلم «اندی موشیاتی»- قطره قطره فرو ریختن- بسیار
۶- شهر «تایوان»- کمی و نقصان در وزن- پایه
۷- محل کار سفیر- فیلمی با هنرنمایی «حامد کمیلی»- طبقه
۸- زیردست ارباب- نام مردانه- اسلوب
۹- همدم- اثر «جامی»- محله «صدمیدان»
۱۰- مخفف بلکه- محله‌ای در تهران- آشکاری و روشنی
۱۱- مارکی برگوشی موبایل- برگه‌های تبلیغاتی- نیکو
۱۲- تربیت و معرفت- خطرپذیری- حرف جمع- آتش
۱۳- فرهمندی و سنگینی- طبقه اعداد- درمان
۱۴- شهر کاخ فلاحتی- جایزه علمی/ادبی بین‌المللی- چیره‌شده
۱۵- راه زیرزمینی- داور معروف کشورمان

عمودی:

۱- ناگهان- پایتخت «برونئی»
۲- شهرکی در اهواز- پرکار- باریک بین
۳- گلی زیبا- رویی چرخ اتومبیل- لبریز
۴- زمانه- طرح سازمانی- یک و یک- حرف مفعولی
۵- اسباب ورزش- موزه پاریس- همراهی عرب
۶- مضمون- واحد نظامی- دینامیک
۷- واحد شتر- شهرستان ایلام- اقامت گزیدن
۸- شیطان- روز قرآنی- چریک
۹- بلوا- میدانی در تهران- حرکت قلب
۱۰- مفتخر- مسیر مبدأ تا مقصد- میان چیزی
۱۱- تپانچه- وضع دستگاه گوارش- نامراد
۱۲- پیش درآمد آشغال- تابلویی از «روی فاکس لیختنستاین»- آسان- سرخورده و بور
۱۳- گیاهی دارویی- فروبردن لقمه- سازمان فضایی
۱۴- تنگه‌ای در «ترکیه»- جرعه- ماده ضدعفونی کننده
۱۵- بازیگر نقش کاوه در سریال «زیرخاکی»- شیوه‌ای از تولید محصولات چوبی

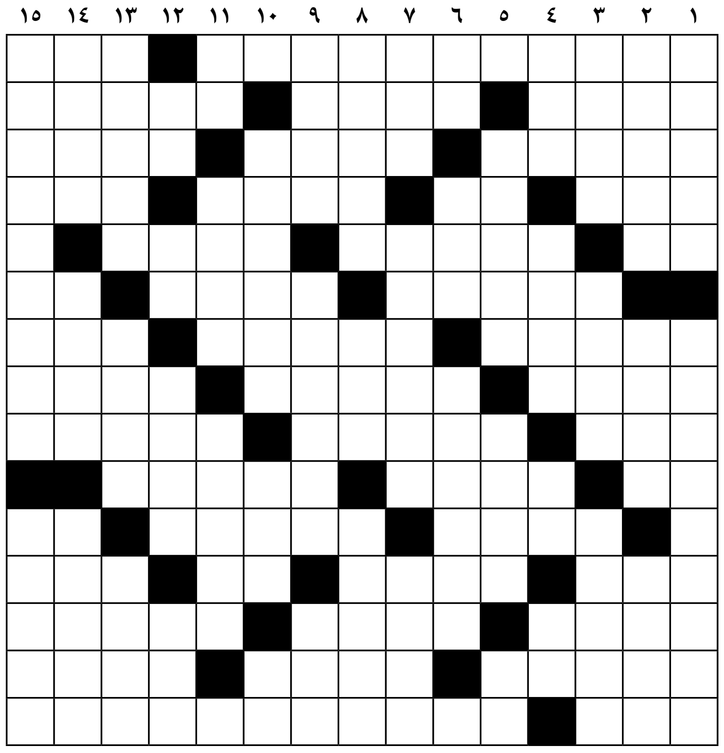

حل جدول عادی شماره ۷۷۷۶

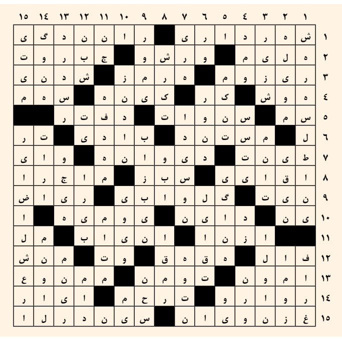

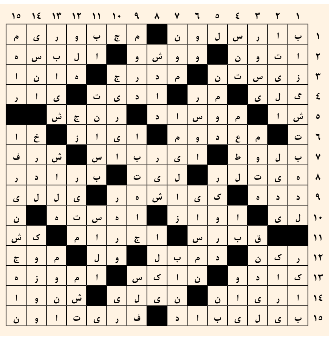حل جدول ویژه شماره ۷۷۷۶